



Kungälvsvygden

2021

ÅRGÅNG 44



NATURSKYDDSFÖRENINGEN I KUNGÄLV

Välkommen till Kungälvs naturskyddsförenings årsmöte

Kungälvs Naturskyddsförening håller digitalt årsmöte
tisdag den 23 mars 2021 klockan 18.30

Program:

- 18.30 Årsmötesförhandlingar
Ca 19:00- 19:30 Information om det nya strandskyddet av Inge Löfgren från Naturskyddsföreningen i Bohuslän

Du kan delta via dator, padda eller mobil. Mötet sker i det digitala mötesforumet Zoom. För att du ska kunna delta krävs att du anmäler dig skriftligt via e-mail till stig.johannesson@outlook.com, med kopia till paavo.vayrynen@studieframjandet.se senast lördag den 20 mars. Anmälan skall innehålla namn och mailadress för att du ska kunna ta emot en länk för deltagande. Länk till Årsmötet skickas ut på mötesdagen!

/Styrelsen

Dagordning för årsmötesförhandlingarna

1. mötets öppnande
2. val av ordförande och sekreterare för årsmötet
3. val av 2 justerare att jämte ordföranden justera protokollet
4. fråga om stämman blivit behörigen utlyst
5. fastställande av dagordning
6. presentation av styrelsens verksamhetsberättelse och räkenskaper
7. revisorernas berättelse
8. fastställande av kretsens räkenskaper
9. fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för föregående år
10. fastställande av kretsens verksamhetsplan
11. presentation av valberedningens förslag till val av styrelse för kommande år
12. val av styrelseordförande
13. val av övriga ledamöter och suppleanter
14. val av 2 revisorer
15. val av valberedning
16. ärenden som väckts genom motion
17. övriga frågor
18. mötet avslutas

Motioner ska inges skriftligen till kretsstyrelsen senast 15 februari. Förslag kan lämnas in senare och kan då bli föremål för överläggning men kan inte föranleda beslut på stämman.

Framsida: Nordre älvs fjord (Foto: Kåre Ström).

Verksamhetsberättelse för 2020

Naturskyddsföreningen i Kungälv

Bildad 1972

Bankgironummer: 533-9825,
organisations nr. 853300-9331

Hemsida: <https://kungalv.naturskyddsforeningen.se>

Kontaktperson i kretsen är Stig Johannesson



Styrelse

Ordförande:	Stig Johannesson, Munkegärdegatan 355, 442 41 Kungälv <i>stig.johannesson@outlook.com</i>	076-346 45 15
Vice ordf.:	Johan Hjerpe, Knapegården 170, 442 95 Håлта <i>johan_hjerpe@yahoo.com</i>	076-893 28 94
Sekreterare:	Helene Wählander, Alfredsvägen 3, 442 97 Kode <i>hw281245@gmail.com</i>	070-789 95 55
Kassör:	Leif Magnusson, Herr Arnes Gata 8, 442 49 Kungälv	070-912 17 58
Ledamöter:	Linnea Johansson Lars Peterson, Bäckevarv 230, 442 95 Håлта Kåre Ström, Tvetgatan 277, 442 33 Kungälv	073-071 00 43 073-262 92 75
Valberedning:	Bernt Petersson <i>bp5904@gmail.com</i> Alexander Smith	070-621 03 23
Revisorer:	Olof Malmcrona, Stella Malmcrona	

Arbetsgrupper/ansvarig för särskilda frågor

Hållbar konsumtion	Helene Wählander
Fågelskydd	Lars Peterson, Kåre Ström
Skogsfrågor	Kåre Ström, Stig Johannesson, Lars Peterson
Kulturmarker, ängsverksamhet	Johan Hjerpe
Länsrepresentant	Stig Johannesson
Hemsida	Helene Wählander
Sociala medier	Linnea Johansson

Lokal

Styrelsemöten har hållits i Studiefrämjandets lokal på Västra gatan 66b, utomhus på Kolebacka, samt digitalt via Google Meet. Årsmöte hölls på Kolebacka.

Samarbetspartners

Kungälvsmittologerna	facebook: Kungälvsmittologiska Förening, KOF
Rädda Svartedalens vildmark	www.raddasvartedalen.se
Omställning Kungälv	www.kungalv.omstallning.net



Medlemmar: Vid årets slut var antalet medlemmar ca 650 st (1058 inkl. familjemedlemmar).

Styrelsemöten: 11 st styrelsemöten har hållits under 2020.

Program 2021

Programpunkter kan komma att ändras, tillkomma eller utgå. Håll utkik på vår hemsida <https://kungalv.naturskyddsforeningen.se>, i ”Kalendariet” i KP, eller följ oss på Facebook! Av pandemiskäl avråder vi från samäkning till vårens aktiviteter.

*** Samarrangemang med Västkuststiftelsen. Obligatorisk föransmälan gäller för dessa vandringar. Begränsat antal deltagare.**

Mån 23 mars **Årsmöte med strandskyddsinformation - digitalt via zoom!**

kl 18.30 Efter årsmötesförhandlingarna får vi information om situationen för strandskyddet och Naturskyddsforeningens arbete med detta (se kallelse på sid 2, samt annons på baksidan).

Lör 10 april **Ängsfagning vid Kolebacka**

kl 10.00 Tillsammans fagar vi vår äng och gör den vårfin genom att räfsa bort kvistar och löv. Detta gynnar ängsfloran och underlättar sommarens lieslätter. Tag gärna med egen räfsa om du har. Tag med fika. Eld finns, så tag gärna med något att grilla. Ansvarig: Johan Hjerpe, 0768-932894.

Sön 2 maj **Vandring i ”hjärtat” av Svartedalens Vildmark***

07.00-12.00 Vi lyssnar efter orre och trana på mossarna vid Stendammen och vandrar mot Kroksjön och Helgesjön. Vi besöker den gamla torpruinen vid Svarvareåsen och skogstjärnen Lilla Svarvaresjön. Vi lyssnar efter skogssnäppa och storlom i sjöarna, spanar efter skogens växter, mossor och lavar samt fåglar och djur i nästan orörd naturskog, som är sparvugglans rike. Terrängen är bitvis mycket fuktig och något brant på vissa ställen. Längd: ca 8 km. Ta med matsäck och rejäla skor/stövlar. Samlingsplats: vid Stendammen i västra änden (<https://goo.gl/maps/hotSBYTs2hM2>, koordinater: 58°2'20.5"N 12°5'8.8"E). Guide: Kåre Ström (0737-72 32 04).

Föransmälan till anmalan@vastkuststiftelsen.se senast 29 april.

Tis 4 maj **Vårvandring vid Nordre älvs mynning***

18.00-21.00 Kustvandring vid strandängar, lövkullar och hållar där Nordre älv möter skärgården, vid Lilla och Stora Överön. Vi hoppas få se tidiga vårväxter, rastande och häckande tättingar, vadare och sjöfåglar samt även några rovfåglar, kanske även en sträckande havsörn. Vi vandrar i betesängar, hagmarker samt i havsnära hållmark. Ta med varma kläder, skor och matsäck, gärna även kikare. Terrängen är relativt lättgången med iordningställd stig, men det finns några bergiga partier i brantare terräng. Längd: Max 5 km. Samlingsplats: Parkering vid Stora Överön kl 18:00 (<https://goo.gl/maps/3LVY6WgaaHcLBm8u9>, koordinater: 57°47'41.2"N 11°44'52.3"E). Guide: Kåre Ström (0737-72 32 04).

Föransmälan till anmalan@vastkuststiftelsen.se senast 2 maj.

Sön 9 maj

08.00-12.00

Guddehjälm – Vårvandring i fågelrika lövsalar*

Vårvandring i ädellövskog i spirande grönska. Vi vandrar på iordningställda stigar och lyssnar till fågelsång. Vi rastar vid Skidammen, där vi hoppas få se eller höra tranorna. På återvägen passerar vi torpruiner och lämningar av kvarnar och dammar vid bäcken som rinner genom hela reservatet. Ta med varma kläder, skor och matsäck. Terrängen är mestadels relativt lättgången, men välj ändå rejäla skor eller stövlar. Längd: ca 6 km. Tid: ca 4 timmar. Samlingsplats: Parkeringen strax väster om hembygsgården i Guddehjälm (<https://goo.gl/maps/aNRevP6QeNCy1W6t5>, koordinater: 57°52'45.9"N 11°53'07.1"E). Närmaste busshållplats: Guddeby västra, vid Marstrandsvägen. Fortsätt därifrån på en mindre väg ca 500 m i sydvästlig riktning mot hembygsgården i Guddehjälm. Ytterligare ca 75 m i vägens riktning ligger samlingsplatsen och entrén till Guddehjälm naturreservat. Guide: Kåre Ström (0737-72 32 04).

Föranmälan till anmalan@vaskuststiftelsen.se senast 6 maj.

Tis 11 maj

18.00-21.00

Vårvandring runt Hållsungamyren*

Vandring längs beteshävdade strandängar, hagmarker och bryn runt Hållsunga våtmarksområde som omges av mäktiga berghällar och skogsbryn. Vi hoppas få se några tidiga vårväxter på skalgrusbanken. Vi spanar också efter vårfåglar och lyssnar till sångare från våtar och vassar i våtmarken. Vid utloppet finns spår av tidigare dämning och skvaltkvarn. Ta med varma kläder, skor och matsäck, gärna även kikare och kamera. Terrängen är relativt lättgången med iordningställd stig. Längd: 3 km. Samlingsplats: Reservatparkeringen vid Hållsunga naturreservat (<https://goo.gl/maps/sNbJpnKLbMq22zfE9>, koordinater: 57°50'14.3"N 11°44'45.0"E). Kör från Kärna korsväg mot Kovikshamn. Efter ca 3 km tag vänster vid gul skylt till Hållsunga och följ grusvägen ca 1,5 km (vid delning håll vänster) och vidare till parkeringsplatsen. Alternativt tidigare samling vid Gulfmacken vid Kärna korsväg 17:45. Guide: Kåre Ström (0737-72 32 04).

Föranmälan till anmalan@vaskuststiftelsen.se senast 9 maj.

Lör 22 maj

kl. 10.00

Den biologiska mångfaldens dag - fåglar, grodor, kryp och blommor

Vi planerar en familjevårdag med aktiviteter för alla åldrar i Kolebacka när du kan kika på fåglar, kolla på växter med lupp och titta på kryp i förstoring, vända på stenar i kärret, håva insekter och leta arter. Program för dagen kommer senare på vår hemsida.



Myaskock.
Foto: Lars Peterson

- Lör 5 juni* **Småfåglar och småkryp vid Svarte mosse***
10.00-12.00 Vandrning för hela familjen i det tätortsnära naturreservatet uppe på Fontinberget i Kungälv. Nu är det grönt kring den lilla sjön Svarte Mosse och full fart på fåglar, myror och småkryp i sjön. Vi kollar vad myrorna gör och lyssnar på vacker fågelsång. Tillsammans ska vi pröva på att bygga fågelbon av olika material. Är vi lika duktiga som skatan, gräsanden och blåmesen? Undrar just om vi kan sjunga lika fint som fåglarna också? Vi avslutar med fikastund i vårsolen vid sjön. Alla som vill får då också testa att med hjälp av håvar fånga småkryp i sjön. De vatteninsekter vi får upp studerar vi i baljor med vatten på stranden en liten stund. Om vi har tur kan vi få se ett vattenbi, en buksimmare eller en glupsk trollsländelarv. Naturvandring för barn i åldrarna ca 4 – 8 år och föräldrar. Längd ca 1,5 km lättvandrad terräng. Ta gärna med matsäck! Samlingsplats: Motionscentralen Kotten vid Svarte Mosse i Fontin (<https://goo.gl/maps/6z5tq6RS1rnXsoRA8>). Guider: Lena Smith (telefon: 0733-45 07 59) och Alexander Frisborg.
Föranmälan till anmalan@vastkuststiftelsen.se senast 3 juni.
- Sön 6 juni* **Naturnatta**
kl 21.30 Vi gör en vandring vid våtmarken vid Tofta kile, vårt finaste våtmarksområde. Samling vid naturreservatets parkering vid vägs ände. Vi hoppas få se och höra ett antal av de kvällsaktiva fåglar som finns i området som enkelbeckasin, morkulla, kärrsångare, rörsångare och skäggmes. Cirka 2 km vandring under 1½ timme. Kontaktperson: Lars Peterson (073-262 92 75).
- Lör 24 juli* **Slätter på Kolebacka**
kl 10.00 Vi firar Ängens dag traditionsenligt med att slå vår äng vid Kolebacka med lie. Tag med egen lie om du har, annars finns det att låna. Föreningen bjuder på slätterfika, musikalisk underhållning och god stämning. Ta chansen att uppleva och prova på gammaldags lieslätter! Inga förkunskaper behövs, vi visar gärna hur man gör. Samling vid Kolebacka. Kontaktperson: Johan Hjerpe (0768-932894).
- Lör 4 sep* **Djup tyst skog idag – torpamiljö igår***
11.00-13.30 Svartedalen är ett stort skogsklätt vildmarksområde rikt på sjöar och våtmarker långt från motorvägar och städer. Vi vandrar ca 4 km på stigar genom sensommarskogen. Längs vägen möter vi mossens och skogens växter och stannar vid lämningarna från två gamla boställen, Stora och Lilla Hungersvatten. Vidare genom skogen når vi sjön Hungersvatten där vi vandrar på stigen längs sjöns branta stränder. I änden på sjön kommer vi fram till den fina Stenstugan. Här kan man se hur människor i Svartedalen bodde till ända in på 1900-talet. Bitvis något krävande och blöt terräng. Rejåla kängor/stövlar behövs. Ta gärna med matsäck. Samlingsplats: Parkeringsplatsen mellan Stora och Lilla Nöjevatten kl 11.00. (Koordinater 58°0'4.3"N 12°2'2.8"E, <https://goo.gl/maps/iGun9q83K8yPe26Y6>). Guide: Lena Smith (0733-45 07 59).
Föranmälan till anmalan@vastkuststiftelsen.se senast 2 september.

Lör 18 sep **Vildmarksvandring till Mittvättorna***

09.00-12.30 Vi vandrar från Lindesjön på stigar i naturskog till de trolska Mittvättorna i Björndalen. Vi går i svamprika marker till skogstjärnar och passerar ett torphemman, några bergbranter och våtmarker. Vi rastar vid Stora Mittevatten där vi fikar och passerar på återvägen den gamla fallna ramsågen vid forsen nedströms dammen vid Lilla Mittevatten. Terrängen är bitvis mycket fuktig och något brant på vissa ställen. Ca 7 km. Ta med matsäck och rejäla skor/stövlar. Samlingsplats: Lindesjöns parkering kl. 09:00 (<https://goo.gl/maps/eia4sJvgHeSrDGak8>, koordinat: 58°0'57.9"N 12°3'47.2"E). Guide: Kåre Ström (0737-72 32 04) Samarrangemang med Kungälvssornitologerna.
Föranmälan till annalan@vastkuststiftelsen.se senast 16 september.

Miljövänliga Veckan i oktober. Håll utkik på hemsidan för mer information.

Fixa grejen och ta vara på det vi har! Smarta tips och hemmahacks för att minska konsumtionen av nya prylar. Förläng livet på dina kläder och prylar och gör en insats för miljön. Det blir handfasta, konkreta tips på hur du kan fixa, laga, vårda och återbruka dina ägodelar under parollen *Ta vara på det vi har.*



Följ oss på sociala medier!

Ta del av nyheter, tips, aktuella händelser och mycket mer i våra sociala medier. Där kan du även se alla kommande event, så du inte riskerar att missa någon av våra aktiviteter.

Facebook: Kungälvss naturskyddsförening

Instagram: @naturskyddsforeningen.kungalv

Glimtar från 2020 års aktiviteter

De flesta aktiviteter har i år varit inställda till följd av pandemisituationen. De som har kunnat genomföras är:

Årsmöte

Det framflyttade årsmötet hölls på Kolebacka 1 aug, i anslutning till vår slätterdag.

5 juni Naturnatta. Lyssning efter sensjungande fåglar i sommarkvällen, vid Tofta med Lars Peterson.

Ängsverksamhet

Ansvarig har varit Johan Hjerpe

4 april Ängsfugning vid Kolebacka

1 aug Slätter på Kolebacka

Fågelholksprojekt vid Kolebacka

Ansvariga var Maria Aronsson och Johan Hjerpe

10 okt Holkrensning vid Kolebacka



Blombock på åkervädd.
Foto Johan Hjerpe

Remissvar och skrivelser under 2020

Samtliga skrivelser kan läsas i sin helhet på vår hemsida.

Synpunkter för projekt 'Vägplan i projekt Väg 168 Ekelöv-Kareby' Kungälv's kommun, 200110. Alla förslagen medför betydande miljöpåverkan, med påtagligt förändrad landskapsbild och intrång i natur- och kulturvärden. Vi anser att ett nollalternativet måste utredas, dvs vad som kan göras för att förbättra trafikflödet och säkerheten på befintliga vägar.

Yttrande: Samråd för detaljplan/utställning av Eriksbergs verksamhetsområde, del av Marstrand 6:7 m.fl., 200117. Mjölkekilen och Mittsund måste fortsättningsvis få liknande vattenflöde och med motsvarande vattenkvalitet eller bättre än dagens, vilket bör nås med de föreslagna åtgärderna enligt Va-dagvattenutredningen. Ett vattenprovingsställe bör utredas.

Yttrande: Avgränsningsområdet för ny och utökad bergtäktsverksamhet, Kareby – Ryr 1:1, 200203. Ansökan gäller berguttag om 200 000 ton/år och totalt 9 000 000 ton på en areal om 14,4 ha. Vår bedömning är att den mycket omfattande verksamheten kommer att medföra stor negativ påverkan på natur och miljö och för de boende i området. Behovet i närområdet måste utredas.

Yttrande: *Samråd för inert deponi Kareby – Ryr 1:1 Kungälv kommun Kareby – Ryr 1:1, 200203*. Totalt beräknas drygt 6,4 miljoner m³ kunna deponeras, med en årlig deponering av 300 000 ton. Antalet transporter beräknas till 38 fordon per dag. Föreningen ifrågasätter omfattningen.

Yttrande: *Detaljplan för väg 168 genom Tjuvkiel, samråd, 200410*. Föreningen anser att Hastigheten bör vara 50 km/h genom Tjuvkils samhälle. Med hastigheten 50 km/h för hela vägsträckningen behövs ingen vägbreddning till 6,5m. Undersök om ljudskärmar kan användas mellan körbanan och GC-vägen för längre sträckor, för att minska ljud och partiklar.

Remissvar gällande anmälan om miljöfarlig verksamhet för sortering och tvättning av MRR massor av kross, sand, grusprodukter och material från Dösebacka, inom fastigheten Sandlid 1:1, 1:2, 200423. Föreningen yrkar avslag, då detta ger en stor ökning av föroreningar från tvättvattnet, lakvatten från massorna och läckage från den pågående jordframställningen.

Synpunkter på planbesked bostäder skola och LSS, Ullstorp 1:3 m.fl., och Löstorp 2:8. m.fl., 200510. En naturinventering behöver göras för natur- och friluftsområdet, som innehåller flera naturtyper. De olika områdena, jordbruksmark och natur- och friluftsområde, måste behållas intakta under tiden. Vi yrkar att ingen avverkning får ske innan nödvändiga utredningar är klara.

Remissvar angående hållbar slamutredning, 200518. Vi yrkar på att all slamspridning från kommunala avloppsreningsverk upphör snarast, samt på en skyndsam utveckling och tillämpning av de alternativa metoder som finns för att återföra växtnäring till marken.

Yttrande: *Förslag till beslut om bildande av Naturreservatet Marieberg, 200629*. Naturskyddsföreningen ser mycket positivt på förslaget som helhet. Vi anser emellertid att våtmarken vid Trankärr bör restaureras.

Yttrande: *Samråd enligt rapport 848 angående tillståndsprövning enligt kap 11 miljöbalken av befintlig småbåtshamn i norra Kovikshamn, 200706*. Vi anser att det kommer att bli negativ påverkan på havsmiljön om tillstånd medges. Här bör en landdumpningsplats föredras.

Yttrande avseende granskning av Fördjupad översiktsplan Ytterby i Kungälv kommun, 201016. Vi anser att planen behöver kompletteras med textdelar som lyfter fram det positiva med aktivt jordbruk i Ytterby, samt att det skulle vara mycket värdefullt att igenväxande betesmarker i Ytterby restaureras och hävdas med hjälp av betesdjur. Vi vill betona betydelsen av att värna kyrkbäcken genom en buffertzon med blommande och bärande träd och buskar utefter bäcken. Även kring skyddsvärda träd är det synnerligen viktigt med buffertzoner.

Synpunkter på förslag till skötselplan för Tofta naturreservat, 201128. Ambitiöst och bra floravård med betesdrift och bränning av gammal grov ljung. För att gynna det öppna landskapets häckfåglar bör man dock spara vissa uppslag av björnbär, rosor mm.

Brattholmen. Foto: Lars Peterson



Strandskyddet är hotat

Strandskyddet är en viktig del av allemansrätten men också ett världsunikt skydd av biologisk mångfald. Dessutom kan det hjälpa oss att tackla klimatförändringar. Men strandskyddets framtid är oviss och när ett område väl bebyggs går det inte att vrida klockan tillbaka.

2009 gjordes strandskyddslagstiftningen om och det blev lättare för kommuner att ge strandskyddsdispenser. Kommuner har getts möjlighet att peka ut särskilda områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (även kallat LIS-områden). Syftet med dessa områden är att gynna den regionala och lokala utvecklingen på landsbygden långsiktigt. I dessa områden finns större möjligheter att ge dispenser från strandskyddsreglerna. Sedan lagen trädde i kraft har strandskyddsdispenserna på kommunal nivå stadigt ökat. Dispenser inom LIS-områden har ökat med 400 procent på fem år.

Strandskyddet har länge varit en het politisk fråga. Röster har höjts för att göra det lättare att göra undantag i strandskyddet, särskilt på landsbygden, detta trots att lagändringen 2009 ökat möjligheterna till undantag rejält.

Centern, Moderaterna, Sverigedemokraterna och flera andra partier har velat luckra upp strandskyddet ytterligare.

Strandskyddsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen 14 december 2020. Förslaget innebär en omfattande nedmontering av strandskyddet – bland annat genom att kommunerna får möjlighet att avsätta stora områden som "landsbygdsområden" där strandskyddet upphävs helt eller delvis. Dessutom vill utredningen ta bort det generella strandskyddet vid små sjöar och vattendrag och göra det fritt fram att lätta på strandskyddet även i kust- och skärgårdsområden. Om förslaget blir verklighet skulle det innebära att vår allemansrättsliga tillgång till stränder är hotad och att det kommer att bli ännu svårare att leva upp till Sveriges miljömål. Naturskyddsföreningen vill se ett fortsatt starkt, generellt strandskydd som skyddar allas vår rätt till orörda stränder, värnar om strändernas ekosystem och hjälper oss stå emot klimatförändringar.

Läs mer om detta på Naturskyddsföreningens hemsida (<https://www.naturskyddsforeningen.se/strandskydd>), som det mesta av denna text är hämtad ifrån. Men missa framför allt inte att höra Inge Löfgren tala om strandskyddet från ett mer lokalt Bohuslänskt perspektiv på vårt årsmöte 23 mars (se info på sidan 2).



Avs.
Naturskyddsföreningen Kungälv
c/o Stig Johansson
Munkegårdeg. 355
442 41 Kungälv



Håлта annex naturreservat.
Foto: Lars Peterson